

INSTYTUT TECHNIKI BUDOWLANEJ

PL 00-611 WARSZAWA, ul. FILTROWA 1

tel.: (48 22) 825-04-71; (48 22) 825-76-55 - fax: (48 22) 825-52-86; tlx.: 813023 itb pl

Członek Europejskiej Unii Aprobat Technicznych w Budownictwie - UEAtc
Członek - Obserwator Europejskiej Organizacji ds. Aprobac Technicznych - EOTA

Seria: APROBATY TECHNICZNE

APROBATA TECHNICZNA ITB AT-15-5824/2003

Na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 sierpnia 1998 r. w sprawie aprobac i kryteriów technicznych oraz jednostkowego stosowania wyrobów budowlanych (Dz. U. Nr 107, poz. 679), w wyniku postępowania akceptacyjnego dokonanego w Instytucie Techniki Budowlanej w Warszawie na wniosek firmy:

**„NOBILES” Kujawska Fabryka Farb i Lakierów Sp. z o. o.
ul. Duninowska 9, 87-800 Włocławek**

stwierdza się przydatność do stosowania w budownictwie wyrobu pod nazwą:

Lakier poliuretanowy SUPRALUX do posadzek drewnianych

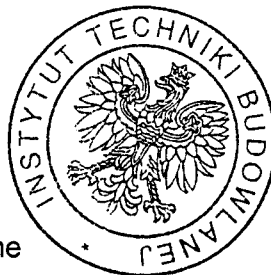
w zakresie i na zasadach określonych w Załączniku, który stanowi integralną część niniejszej Aprobac Technicznej ITB.

Termin ważności:

31 styczeń 2008 r.

Załącznik:

Postanowienia ogólne i techniczne

DYREKTOR
Instytutu Techniki Budowlanej

doc. dr inż. Stanisław Wierzbicki

Warszawa, styczeń 2003 r.

Dokument Aprobac Technicznej ITB AT-15-5824/2003 zawiera 12 stron. Tekst tego dokumentu kopiować można tylko w całości. Publikowanie lub upowszechnianie w każdej innej formie fragmentów tekstu Aprobac Technicznej wymaga pisemnego uzgodnienia z Instytutem Techniki Budowlanej.

Z A Ł A C Z N I K**POSTANOWIENIA OGÓLNE I TECHNICZNE****SPIS TREŚCI**

1. PRZEDMIOT APROBATY.....	3
2. PRZEZNACZENIE, ZAKRES I WARUNKI STOSOWANIA.....	3
3. WŁAŚCIWOŚCI TECHNICZNE. WYMAGANIA.....	5
3.1. Surowce.....	5
3.2. Lakier i powłoka lakierowa.....	5
3.3. Ocena higieniczna.....	6
4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT.....	6
4.1. Pakowanie.....	6
4.2. Przechowywanie.....	7
4.3. Transport.....	7
5. OCENA ZGODNOŚCI.....	8
5.1. System oceny zgodności.....	8
5.2. Zakładowa kontrola produkcji.....	8
5.3. Badania typu.....	8
5.4. Badania kontrolne gotowych wyrobów.....	9
5.5. Częstotliwość badań kontrolnych.....	9
5.6. Metody badań.....	9
5.7. Pobieranie próbek do badań.....	10
5.8. Ocena wyników badań.....	10
6. USTALENIA FORMALNO-PRAWNE.....	10
7. TERMIN WAŻNOŚCI.....	11
INFORMACJE DODATKOWE.....	11

POSTANOWIENIA OGÓLNE I TECHNICZNE

1. PRZEDMIOT APROBATY

Przedmiotem niniejszej Aprobataj Technicznej ITB jest lakier poliuretanowy o nazwie handlowej SUPRALUX do malowania posadzek drewnianych, produkowany przez firmę „NOBILES” Kujawska Fabryka Farb i Lakierów Sp. z o. o., ul. Duninowska 9, 87-800 Włocławek.

Lakier SUPRALUX jest wyrobem jednoskładnikowym, wytwarzanym na bazie żywicy poliuretanowej, zawierającym izocyjaniany i rozpuszczalniki organiczne. W obrocie handlowym występuje w postaci klarownej, bezbarwnej cieczy.

Lakier tworzy na posadzkach drewnianych przezroczyste, bezbarwne, błyszczące powłoki lakierowe o właściwościach techniczno – użytkowych podanych w p. 3.

2. PRZEZNACZENIE, ZAKRES I WARUNKI STOSOWANIA

Lakier SUPRALUX przeznaczony jest do malowania parkietów i innych posadzek drewnianych wewnątrz pomieszczeń, w tym w branży spożywczej, z wyłączeniem bezpośredniego kontaktu z żywnością.

Zakres stosowania lakieru powinien odpowiadać właściwościom techniczno-użytkowym uzyskanych z niego powłok lakierowych, określonym w tabelicy 2.

Podłoże drewniane przeznaczone do lakierowania powinno być suche i zdrowe, a jego powierzchnia jednolita i czysta. Z posadzek należy usunąć tłuszcz, kurz, pył, resztki powłok malarskich, wosku, środków zasadowych i silikonowych.

Warstwy lakieru powinny być nanoszone zgodnie z instrukcją producenta. Pierwsza warstwa (gruntowa) powinna być wykonana z lakieru rozcieńczonego rozcieńczalnikiem do wyrobów poliuretanowych (w ilości 10 % w stosunku do masy lakieru), określonym w instrukcji producenta. Najbardziej wskazane jest nanoszenie na podłoże drewniane trzech warstw lakieru. Z 1 l wyrobu można otrzymać orientacyjnie od 8 do 11 m² jednokrotnie malowanej powierzchni.

Prace aplikacyjne powinny być wykonywane przy temperaturze podłoża, materiału i pomieszczenia nie niższej niż +15 °C. Optymalne warunki cieplno - wilgotnościowe podczas nakładania i utwardzania powłok lakierowych to temperatura otoczenia mieszcząca się w granicach od + 20 °C do + 25 °C i wilgotność względna powietrza od 40 do 70 %.

Stosowanie, przechowywanie i transport lakieru SUPRALUX powinny być zgodne z wymaganiami bezpieczeństwa zdrowotnego (w tym bhp), wybuchowego, pożarowego i ekologicznego zawartymi w instrukcji producenta, Ateście Higienicznym PZH i karcie charakterystyki niebezpiecznej substancji chemicznej, tzw. karcie bezpieczeństwa wyrobu, opracowanej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 21 sierpnia 1997 r. w sprawie substancji chemicznych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia (Dz. U. Nr 105 z 1997 r. poz.671) i zmianą do tego rozporządzenia z dnia 18 lutego 1999 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 26, poz. 241). Należy, między innymi, zachować odpowiednią, bezpieczną odległość od źródeł ognia i ciepła, wykluczyć iskrzenie, bezpośrednie nasłonecznienie, zapewnić właściwą wentylację pomieszczeń w czasie lakierowania posadzek oraz utwardzania lakieru, a także w miejscach magazynowania i składowania wyrobu, stosować ubrania i sprzęt ochronny, nie dopuszczać do gromadzenia się par substancji szkodliwych, nie pozostawiać nasączonych lakierem materiałów. Pomieszczenia powinny być wietrzone do zaniku zapachu i dopiero po całkowitym zaniku zapachu oddawane do użytkowania.

Nie można zanieczyszczać lakierem gleby, zbiorników wodnych, wód bieżących i sieci kanalizacyjnej. Pozbywanie się opakowań i resztek wyrobu w postaci ciekłej lub stwardniałej powinno przebiegać zgodnie z wymaganiami utylizacyjnymi, określonymi przez producenta.

Nabywcy lakieru powinni otrzymać instrukcję producenta. W instrukcji powinny być określone, między innymi:

- a) przeznaczenie i zakres stosowania wyrobu, zgodnie z niniejszą Aprobata Techniczną,
- b) warunki bezpieczeństwa wybuchowego, pożarowego, zdrowotnego (w tym bhp) oraz ochrony środowiska przy stosowaniu wyrobu oraz przy jego przechowywaniu i transporcie,
- c) wymagania dotyczące:
 - przechowywania i transportu wyrobu,
 - przygotowania powierzchni przed aplikacją,
 - zalecanej ilości warstw powłoki wykonanej z lakieru,
 - technologii wykonywania robót, jak również późniejszego konserwowania wykonanej powłoki lakierowej,
 - utylizacji opakowań i resztek wyrobu.

Prace związane z lakierowaniem posadzek powinny być wykonywane przez pracowników przeszkolonych, zapoznanych z instrukcją producenta i kartą charakterystyki tzw. kartą bezpieczeństwa wyrobu.

3. WŁAŚCIWOŚCI TECHNICZNE. WYMAGANIA

3.1. Surowce

Właściwości surowców przeznaczonych do wytwarzania lakieru SUPRALUX oraz sposób ich sprawdzania i odbioru nie są objęte niniejszą Aprobata Techniczną ITB i powinny być określone w systemach zapewnienia jakości producenta.

3.2. Lakier i powłoka lakierowa

Właściwości techniczne lakieru SUPRALUX i wykonanej z niego powłoki oraz dotyczące tych właściwości wymagania i metody badań podano w tablicy 1.

Tablica 1

Poz.	Właściwości	Wymagania	Metoda badania według
1	2	3	4
1	Wygląd	ciecz klarowna, bezbarwna, bez śladów żelowania	PN-EN ISO 1513:1999
2	Rozlewność, stopień	≥ 9	PN-89/C-81507
3	Czas wysychania do uzyskania 3 stopnia wyschnięcia, h	≤ 1	PN-79/C-81519
4	Wygląd powłoki	powłoka z połyskiem, równa, gładka, bez pomarszczeń i plam	ZUAT-15/VIII.04
5	Ścieralność, kg/μm	≥ 1,6	PN-76/C-81516
6	Odporność na działanie wody	powłoka bez zmian	PN-76/C-81521
7	Przyczepność do drewna sosnowego, bukowego i dębowego, oznaczana metodą siatki nacięć, stopień	≤ 1	PN-EN ISO 2409:1999

Poz.	Właściwości	Wymagania	Metoda badania według
1	2	3	4
8	Odporność na zarysowanie określona brakiem rysy przy obciążeniu, g	≥ 1500	p. 5.6.1
9	Odporność na działanie środków gospodarstwa domowego: - tłuszcz roślinny - 50 % roztwór etanolu - środek myjący	powłoka bez zmian	ZUAT-15/VIII.04
10	Współczynnik tarcia kinetycznego w stanie suchym	$\geq 0,33$	BN-86/6781-02

3.4. Ocena higieniczna

Lakier SUPRALUX otrzymał Atest Higieniczny Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie o numerze HK/B/2474/01/2002.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie

Lakier SUPRALUX powinien być pakowany zgodnie z PN-89/C-81400 i dostarczany w szczelnie zamkniętych opakowaniach producenta. Każde opakowanie powinno być zaopatrzone w informację w języku polskim, zawierającą co najmniej:

- nazwę i adres producenta,
- nazwę wyrobu i jego przeznaczenie zgodnie z niniejszą Aprobata Techniczną,
- cechy identyfikacyjne partii,
- datę produkcji,
- masę netto lub objętość,
- termin przydatności do użycia,
- sposób składowania,

- podstawowe zasady i warunki prawidłowego i bezpiecznego przechowywania, transportu i stosowania wyrobu z uwzględnieniem wymagania zawartego w Ateście Higienicznym PZH, mianowicie na opakowaniu wyrobu należy umieścić etykietę w języku polskim, zawierającą zalecenia dotyczące środków ostrożności według karty charakterystyki wyrobu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz informacje o tym, że wyrób należy przechowywać w miejscu niedostępnym dla dzieci, a także że pomieszczenia podczas i po zakończeniu prac należy wietrzyć do zaniku zapachu i dopiero po zaniku zapachu można je użytkować,
- numer Aprobaty Technicznej ITB AT-15-5824/2003,
- numer dokumentu dopuszczającego wyrób do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie według p. 5.1,
- znak budowlany.

Sposób oznaczania wyrobu znakiem budowlanym powinien być zgodny z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wzoru deklaracji zgodności oraz sposobu znakowania wyrobów budowlanych dopuszczanych do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie (Dz. U z 1998 r. Nr 113, poz. 728).

4.2. Przechowywanie

Lakier powinien być przechowywany w szczelnie zamkniętych opakowaniach fabrycznych, zgodnie z PN-89/C-81400, kartą bezpieczeństwa wyrobu i instrukcją producenta, w pomieszczeniach chłodnych, ale o temperaturze dodatniej, w sposób zapewniający bezpieczeństwo wybuchowe, pożarowe i zdrowotne oraz niezmiennosc właściwości techniczno – użytkowych wyrobu. Opakowania należy chronić przed uszkodzeniem mechanicznym, mrozem i nasłonecznieniem. Czas składowania wyrobów i warunki przechowywania powinny być podane w instrukcji producenta.

4.3. Transport

Lakier powinny być transportowany w szczelnie zamkniętych opakowaniach producenta, zgodnie z PN-89/C-81400, kartą bezpieczeństwa wyrobu, instrukcją producenta oraz obowiązującymi przepisami transportowymi. Opakowania należy chronić przed uszkodzeniem mechanicznym, mrozem i nagraniem.

5. OCENA ZGODNOŚCI

5.1. System oceny zgodności

Zgodnie z art. 10, ust. 2, p. 1 b ustawy Prawo budowlane (Dz. U. nr 106/2000, poz. 1126) wyrób, którego dotyczy niniejsza Aprobata Techniczna, jest dopuszczony do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie po dokonaniu oceny zgodności z Aprobata Techniczną AT-15-5824/2003 i wydaniu, w trybie zgodnym z odrębnymi przepisami, certyfikatu zgodności lub deklaracji zgodności z Aprobata.

Podstawą oceny zgodności są:

- 1) zakładowa kontrola produkcji,
- 2) badania typu,
- 3) badania kontrolne gotowych wyrobów.

Producent ma obowiązek stale prowadzić kontrolę produkcji obejmującą zakładową kontrolę produkcji i badania kontrolne gotowych wyrobów, zgodnie z ustalonym w p. 5.4, programem badań.

Kontrola produkcji musi zapewniać, że wyrób jest zgodny z Aprobata Techniczną ITB AT-15-5824/2003. Wyniki kontroli produkcji powinny być systematycznie rejestrowane. Zapisy rejestru powinny potwierdzać, że wyrób spełnia kryteria oceny zgodności. Każda partia wyrobu powinna być jednoznacznie zidentyfikowana w rejestrze badań.

Certyfikat zgodności z Aprobata jest wydawany przez właściwą jednostkę certyfikującą. Deklarację zgodności z Aprobata wydaje producent wyrobu, którego dotyczy niniejsza Aprobata.

5.2. Zakładowa kontrola produkcji

Zakładowa kontrola produkcji obejmuje:

- 1) specyfikację i sprawdzenie surowców,
- 2) kontrolę i badania w procesie wytwarzania, prowadzone przez producenta według zasad i procedur określonych w dokumentacji zakładowej kontroli produkcji, dostosowanych do technologii produkcji i zmierzających do uzyskania wyrobów o wymaganych właściwościach.

5.3. Badania typu

Badania typu są badaniami potwierdzającymi wymagane właściwości techniczno – użytkowe, wykonywanymi przed wprowadzeniem wyrobu do obrotu i stosowania.

Badania typu obejmują:

- ścieralność,
- odporność na zarysowanie,
- przyczepność,
- odporność na działanie wody,
- odporność na działanie środków gospodarstwa domowego,
- współczynnik tarcia kinetycznego.

Badania, które w procedurze aprobowej stanowią podstawę do ustalenia właściwości techniczno – użytkowych wyrobów mogą być wykorzystane w ocenie zgodności jako badania typu.

5.4. Badania kontrolne gotowych wyrobów

5.4.1. Program badań kontrolnych. Program badań kontrolnych obejmuje:

- badania bieżące,
- badania okresowe.

5.4.2. Badania bieżące. Badania bieżące obejmują sprawdzenie:

- wyglądu,
- rozlewności,
- czasu wysychania.

5.4.3. Badania okresowe. Badania okresowe obejmują sprawdzenie:

- wyglądu powłoki,
- ścieralności,
- przyczepności,
- odporności na zarysowanie,
- odporności na działanie wody.

Badania okresowe powinny być wykonywane na próbkach właściwie zidentyfikowanych.

5.5. Częstotliwość badań kontrolnych

Badania bieżące powinny być wykonywane dla każdej partii wyrobów. Wielkość partii wyrobu powinna być określona w dokumentacji zakładowej kontroli produkcji.

Badania okresowe powinny być wykonywane nie rzadziej niż raz na 3 lata.

5.6. Metody badań

Badania należy wykonywać zgodnie z Zaleceniami Udzielania Aprobac Technicznych ZUAT-15/VIII.04 „Lakiery do posadzek drewnianych” oraz według norm podanych w tablicy 1 kol.

4. Wyniki badań należy porównać z wymaganiami podanymi w tej tablicy kol. 3.

5.6.1. Sprawdzenie odporności na zarysowanie. Do badania należy użyć przyrządu typu Clemena. Metoda polega na sprawdzeniu, przy jakim obciążeniu rylca przyrządu nie powoduje jeszcze w powłoce lakierowej rys odstaniających podłoża. Próbkę podłoża z naniesioną, zgodnie z technologią, powłoką lakierową, należy przed wykonaniem badania klimatyzować przez 72 h w pomieszczeniu o temperaturze 20 ± 5 °C i wilgotności względnej powietrza $65 \pm 5\%$.

Jako miarę odporności powłoki na zarysowanie należy przyjąć największe obciążenie rylca przyrządu, które powoduje zarysowanie powierzchniowe, bez odstonięcia podłoża.

5.7. Pobieranie próbek do badań

Próbki do badań należy pobierać zgodnie z wymaganiami PN-EN ISO 15528:2002 i przygotowywać zgodnie z PN-EN ISO 1513:1999 lub zgodnie z normami dotyczącymi badań.

5.8. Ocena wyników badań

Wyprodukowany wyrób należy uznać za zgodny z wymaganiami Aprobata Technicznej, jeżeli wszystkie wyniki badań są pozytywne.

6. USTALENIA FORMALNO – PRAWNE

6.1. Aprobata Techniczna ITB AT-15-5824/2003 jest dokumentem stwierdzającym przydatność lakieru poliuretanowego SUPRALUX do stosowania w budownictwie w zakresie wynikającym z postanowień Aprobata.

Zgodnie z art. 10, ust. 2, p. 1 b ustawy Prawo budowlane (Dz. U. nr 106/2000, poz. 1126) wyrób, którego dotyczy niniejsza Aprobata Techniczna, jest dopuszczony do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie po dokonaniu oceny zgodności z Aprobata Techniczną AT-15-5824/2003 i wydaniu, w trybie zgodnym z odrębnymi przepisami, certyfikatu zgodności lub deklaracji zgodności z Aprobata.

6.2. Aprobata Techniczna ITB nie narusza uprawnień wynikających z przepisów o ochronie własności przemysłowej, a w szczególności obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 marca 1993 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. Nr 26, poz. 117). Zapewnienie tych uprawnień należy do obowiązków korzystających z niniejszej Aprobata Technicznej.

6.3. Instytut Techniki Budowlanej, wydając Aprobata Techniczną, nie bierze odpowiedzialności za ewentualne naruszenie praw wyłącznych i nabytych.

6.4. Aprobata Techniczna ITB nie zwalnia producenta od odpowiedzialności za właściwą jakość wyrobu oraz wykonawców robót budowlanych od odpowiedzialności za właściwe jego zastosowanie.

6.5. W treści wydawanych prospektów i ogłoszeń oraz innych dokumentów, związanych z wprowadzeniem do obrotu i stosowania w budownictwie lakieru poliuretanowego SUPRALUX do malowania posadzek drewnianych, należy zamieszczać informację o udzielonej temu wyrobowi Aprobacie Technicznej ITB AT-15-5824/2003.

7. TERMIN WAŻNOŚCI

Aprobata Techniczna ITB AT-15-5824/2003 ważna jest do dnia 31 stycznia 2008 r.

Ważność Aprobaty Technicznej ITB może być przedłużona na kolejne okresy, jeżeli jej Wnioskodawca lub formalny następca wystąpi w tej sprawie do Instytutu Techniki Budowlanej z odpowiednim wnioskiem nie później niż 3 miesiące przed upływem terminu ważności tego dokumentu.

Koniec

INFORMACJE DODATKOWE

Normy i dokumenty związane

PN-89/C-81400	<i>Wyroby lakierowe. Pakowanie, przechowywanie i transport</i>
PN-89/C-81507	<i>Wyroby lakierowe. Oznaczanie rozlewności</i>
PN-76/C-81516	<i>Wyroby lakierowe. Oznaczanie ścieralności powłok lakierowych</i>
PN-79/C-81519	<i>Wyroby lakierowe. Określanie stopnia wyschnięcia i czasu wysychania</i>

PN-76/C-81521	<i>Wyroby lakierowe. Badanie odporności powłok lakierowych na działanie wody oraz oznaczanie nasiąkliwości</i>
PN-EN ISO 1513:1999	<i>Farby i lakiery. Sprawdzanie i przygotowanie próbek do badań</i>
PN-EN ISO 2409:1999	<i>Farby i lakiery. Metoda siatki nacię</i>
PN-EN ISO 15528:2002	<i>Farby, lakiery oraz surowce do farb i lakierów. Pobieranie próbek</i>
BN-86/6781/02	<i>Masy podłogowe PLASTIDUR</i>
ZUAT – 15/VIII.04	<i>Lakiery do posadzek drewnianych</i>

Sprawozdania z badań ITB i oceny

- Sprawozdanie z badań pt. „Badania laboratoryjne lakieru SUPRALUX dla potrzeb aprobaty technicznej” nr rej. NT-649/02 i Raport z badań LT-663/02, Laboratorium Badań Materiałów Wykończeniowych, Zakład Nowych Techniek Wykończeniowych ITB
- Atest Higieniczny wydany przez Państwowy Zakład Higieny w Warszawie o numerze HK/B/2474/01/2002